

JAARVERSLAG 2020

PATIËNTENADVIESRAAD

Radboudumc

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	5
1. Activiteiten	6
1.1 PAR-vergaderingen	6
1.2 Adviezen aan de Raad van Bestuur	6
1.3 Overige PAR-input en adviezen	8
1.4 Speerpunten van de PAR	8
1.4.1 COVID-19	8
1.4.2 Nieuwe organisatie- en besturingsmodel Radboudumc	8
1.4.3 Hoofdbehandelaarschap	9
1.4.4 Position paper persoonsgerichte zorg	9
1.4.5 Position paper persoonsgerichte zorg tijdens coschappen	10
1.4.6 PatiëntEffectParagraaf (PEP)	10
2. Patiëntparticipatie	12
2.1 Afdelingsadviesraden	12
2.2 Patiëntvertegenwoordiging patiëntenzorg	13
2.3 Patiëntvertegenwoordiging onderzoek	14
2.4 Patiëntvertegenwoordiging onderwijs	14
2.5 Individuele patiëntvertegenwoordigers	15
2.6. Pool patiëntvertegenwoordigers	15
3. Vertegenwoordiging	16
3.1 Overlegvormen	16
3.2 Bijeenkomsten intern	16
3.3 Projecten en commissies	17
3.4 Presentaties	17
3.5 Bijeenkomsten extern	17
3.6 Samenstelling PAR	18
4. Informatie en contact	19
Bijlage I: besproken onderwerpen tijdens PAR vergaderingen 2020	20
Bijlage II: samenvatting PAR-adviezen	22
Bijlage III: overige PAR-input en adviezen	26

Voorwoord

2020 is voor het Radboudumc een bijzonder jaar geweest door de Covidpandemie. De PAR wil de medewerkers een hart onder de riem steken en laat hen via berichten op intranet en e-mails weten diepe bewondering te hebben voor de onzelfzuchtige en extra inzet die zij leveren. Vanuit de PAR is meegesproken over belangrijke Covid gerelateerde onderwerpen, zoals het in werking treden van code zwart in het geval dat de intensive care nog maar een zeer beperkt aantal of geen Covidpatiënten zou kunnen opnemen.

Ook voor de PAR zijn de effecten van de Covidcrisis merkbaar: er is veel werk verzet, veelal in digitale ontmoetingen in plaats van fysieke bijeenkomsten. Begin van het jaar zijn de nieuwe decentrale afdelingsadviesraden van de Apotheek en de Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat fysiek verwelkomd, vanaf eind maart is digitaal contact onderhouden met de afdelingsadviesraden en hebben we het jaar afgesloten met een digitale bijeenkomst voor de voorzitters van alle adviesraden.

Het nieuwe organisatiemodel, het programma Fit for the future, heeft veel aandacht gevraagd. De PAR is van begin af aan meegenomen met de plannen en heeft op verschillende momenten een actieve inbreng geleverd. De PAR volgt de ontwikkelingen nauwgezet maar ziet in het nieuwe model bij uitstek een kans om de wens om het meest persoonsgerichte en vraaggestuurde ziekenhuis te zijn ook daadwerkelijk te realiseren.

De PAR en de Raad van Bestuur hebben in goede samenwerking hernieuwde afspraken gemaakt over de aangescherpte medezeggenschapswet die de positie van patiënten versterkt en de PAR op een aantal terreinen instemmingsrecht in plaats van adviesrecht biedt.

Eind 2020 heeft de PAR vanwege een aflopende 2^e benoemingstermijn afscheid genomen van Henk van Kooij, een gewaardeerd PAR lid. Wij zijn Henk veel dank verschuldigd voor zijn acht jaren vrijwillige en belangeloze inzet voor de patiënten van het Radboudumc. Inmiddels is het team weer versterkt met drie nieuwe enthousiaste leden: Tanja Schoenmakers, Gérard Hendriks en Peter de Goede.

Ook komend jaar zal de PAR zich samen met de afdelingsadviesraden en de individuele patiëntvertegenwoordigers weer inzetten voor kwalitatief goede en persoonsgerichte zorg voor patiënten in het Radboudumc. En tot slot zal de PAR de betrokkenheid van patiënten op alle niveaus in de organisatie blijven stimuleren, waarmee het Radboudumc zijn unieke positie op het gebied van patiëntparticipatie kan blijven behouden.

Inleiding

De Patiëntenadviesraad (PAR) bestaat uit een voorzitter en acht leden, allen vrijwilligers. Een ambtelijk secretaris en secretaresse, beide medewerkers van het Radboudumc, ondersteunen de adviesraad.

De PAR behartigt de gemeenschappelijke belangen van de patiënten van het Radboudumc. De PAR adviseert de Raad van Bestuur, gevraagd en ongevraagd, over onderwerpen die van belang zijn voor het verlenen van goede, veilige en persoonsgerichte zorg aan patiënten. Het gaat daarbij om de collectieve belangen en niet om de individuele belangen van patiënten. Daarbij komt een scala aan onderwerpen aan de orde, zoals kwaliteit van zorg, patiëntveiligheid, hoofdbehandelaarschap, persoonsgerichte zorg, patiënttevredenheid, bestuur en organisatie, digitalisering etc. Naast patiëntenzorg behoren ook onderwijs en wetenschappelijk onderzoek tot het aandachtsveld. Ook stimuleert de PAR patiëntparticipatie op maat op afdelingen van het Radboudumc. De PAR fungeert hierbij als aanjager en aanspreekpunt voor afdelingshoofden en initiatiefnemers.

De PAR voert als een van de medezeggenschapsorganen van het Radboudumc haar formele taken uit binnen de kaders van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (Wmcz). Per 1 juli 2020 is de Wmcz2018 aangepast ter versterking van de positie van patiënten.

Als medezeggenschapsorgaan heeft de PAR het recht om over onderwerpen mee te praten en zo invloed uit te oefenen op de besluitvorming. De PAR maakt daarbij gebruik van haar bevoegdheden (instemming en advisering) en van haar rechten (recht op informatie) in relatie tot de onderwerpen die zijn vastgelegd in de Wmcz2018.

Visie PAR

Het uitbrengen van adviezen waarin de **stem van de patiënt** doorklinkt en daarmee invloed uitoefenen op het **ziekenhuisbrede** beleid en de strategie van de organisatie, op alle drie de kerntaken. Daarbij zijn **patiënten actief betrokken**.

1. Activiteiten

De verschillende activiteiten van de PAR bestaan uit het geven van gevraagde en ongevraagde adviezen, formeel naar de Raad van Bestuur en informeel naar beleidsmakers, onderzoekers en initiatiefnemers die inbreng vragen vanuit het patiëntenperspectief. De PAR stimuleert en adviseert over patiëntparticipatie en woont diverse bijeenkomsten intern en extern bij om daar de stem van de patiënt te laten horen.

Missie PAR

*Het behartigen van de **gemeenschappelijke belangen van patiënten** door het op **structurele wijze vormgeven van medezeggenschap** waarbij het ijkpunt is **'wat betekent dit voor patiënten'**.*

1.1 PAR-vergaderingen

De PAR-leden komen tien keer per jaar bij elkaar voor formele vergaderingen en tussentijds hebben zij geregeld digitaal contact via Yammer, een besloten onlinenetwerk, of persoonlijk contact tijdens extra overleggen of bijeenkomsten. Viermaal per jaar vindt aansluitend aan de PAR-vergadering een Overlegvergadering met de vertegenwoordiger van de Raad van Bestuur plaats.

Voor de vergaderingen nodigt de PAR medewerkers van het Radboudumc uit voor een toelichting op onderwerpen die voor advies voorliggen of de aandacht van de PAR hebben en vervolgens vindt een discussie plaats. Een overzicht van de besproken onderwerpen is opgenomen in [bijlage I](#).

1.2 Adviezen aan de Raad van Bestuur

Als belangenbehartiger van het algemene patiëntenbelang adviseert de PAR de Raad van Bestuur over beleid en uitvoering van alle drie de kerntaken van het ziekenhuis: patiëntenzorg, onderzoek en onderwijs. De PAR hanteert bij haar advisering steeds het ijkpunt: 'wat betekent dit voor patiënten?' en betreft de afdelingsadviesraden bij de advisering als het onderwerp een specifieke afdeling betreft.

De PAR brengt advies uit aan de Raad van Bestuur over de onderwerpen zoals weergegeven in [tabel I](#).

Tabel I: PAR-adviezen 2020

Onderwerp	Gevraagd/ongevraagd advies/zienswijze	Datum
<u>Ongevraagd advies:</u> deelname PAR-lid aan Regieteam nieuwe organisatie- en besturingsmodel	De PAR heeft gepleit voor deelname van een PAR-lid aan het Regieteam	2 januari 2020
<u>Gevraagd advies:</u> beoogde ontvlechting Radboud Universiteit en Radboudumc	De PAR heeft een positief advies uitgebracht onder voorbehoud van een positieve uitwerking van de financiële paragraaf	30 januari 2020
<u>Gevraagd advies:</u> jaarrekening 2019	De PAR heeft een positief advies uitgebracht	23 maart 2020
<u>Gevraagd advies:</u> veilig werken onder crisismoments	De PAR heeft meegedacht met het opstellen van een beleidsadvies	23 maart 2020
<u>Gevraagd advies:</u> triage bij COVID-19 pandemie	De PAR heeft meegedacht met een beleidsadvies	30 maart 2020
<u>Gevraagd advies:</u> lid Raad van Bestuur met de portefeuille Organisatie van zorg en HRM	De PAR heeft een positief advies uitgebracht	29 juni 2020
<u>Gevraagd advies:</u> profielschets Raad van Toezicht Stichting Radboudumc	De PAR heeft een positief advies uitgebracht en een aantal suggesties voor aanpassing van de profielschets in het advies meegegeven	20 augustus 2020
<u>Gevraagd advies:</u> overkoepelende gedragscode Radboudumc	De PAR heeft een positief advies uitgebracht met inachtneming van een aantal aandachtspunten over gedrag ten aanzien van patiënten	20 augustus 2020
<u>Gevraagd advies:</u> beleidsplan Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz) Radboudumc	Een advies is samen met de afdelingsadviesraad Psychiatrie opgesteld. De PAR heeft positief geadviseerd met inachtneming van een aantal aandachtspunten op gebied van patiëntparticipatie en -veiligheid	24 augustus 2020
<u>Gevraagd advies:</u> afschaling zorg in verband met Covid	De PAR heeft meegedacht met het opstellen van een beleidsadvies	17 september 2020
<u>Ongevraagd advies:</u> persoonsgerichte zorg	In een position paper heeft de PAR een aantal standpunten en adviezen geformuleerd	22 september 2020
<u>Ongevraagd advies:</u> persoonsgerichte zorg tijdens coschappen	In een position paper heeft de PAR, samen met de afdelingsadviesraad van de Radboud Health Academy een aantal standpunten en adviezen geformuleerd	22 september 2020
<u>Gevraagd advies:</u> organisatie- en besturingsmodel	De PAR onthoudt zich in eerste instantie van een advies omdat nog te veel vragen onbeantwoord zijn	30 september 2020

<u>Gevraagd advies</u> : quickscan naar algemeen functioneren medisch specialisten	De PAR heeft advies uitgebracht over een aantal specifieke vragen over het uitvoeren van een quickscan	9 november 2020
<u>Gevraagd advies</u> : begroting en jaarplan 2021	De PAR heeft een positief advies uitgebracht maar vraagt expliciet toekenning van budget voor uitvoering en borging van projecten op gebied van persoonsgerichte zorg	30 november 2020

In [bijlage II](#) is een samenvatting van de adviezen opgenomen.

1.3 Overige PAR-input en adviezen

In persoonlijke gesprekken wordt gedurende het jaar aan een afvaardiging van de PAR gevraagd om mee te denken en te adviseren over beleidszaken, onderzoeksprojecten en initiatieven. De onderwerpen die daarbij aan de orde komen zijn na te lezen in [bijlage III](#).

1.4 Speerpunten van de PAR

De PAR richt zich in 2020, naast het bevorderen van patiëntparticipatie, specifiek op een aantal onderwerpen zoals COVID-19, een nieuw organisatie- en besturingsmodel voor het Radboudumc, het hoofdbehandelaarschap, persoonsgerichte zorg en een handreiking voor het opmaken van PatiëntEffectParagraaf (PEP) in beleidsstukken.

1.4.1 COVID-19

De PAR respecteert en waardeert de inzet die door alle medewerkers van het Radboudumc is geleverd in het door Covid beheerste jaar 2020. Het is goed te constateren dat patiënten in het Radboudumc steeds in veilige handen zijn. Het onvermijdelijke uitstel van sommige reguliere zorg baart wel zorgen. De PAR adviseert dan ook om patiënten die daarmee te maken krijgen, actief te benaderen voor extra ondersteuning met bijvoorbeeld pijnmedicatie of hulpmiddelen. Ook vraagt de PAR via een videoboodschap aandacht voor de communicatie richting patiënten om het mijden van zorg, uit angst voor coronabesmetting, proberen te voorkomen. Adequate en zorgvuldig getroffen veiligheidsmaatregelen maken dat een bezoek aan het ziekenhuis veilig is. De PAR is aanwezig bij de wekelijkse Covid bijpraatsessies en is betrokken bij beleid rondom een dreigend tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen, triage bij Covidpandemie, afschaling van de reguliere zorg en digitale zorg. De werkzaamheden van de PAR vinden, ondanks Covid weliswaar digitaal, gewoon doorgang.

1.4.2 Nieuwe organisatie- en besturingsmodel Radboudumc

De Raad van Bestuur wil komen tot een nieuw organisatie- en besturingsmodel voor het Radboudumc. Uitgangspunt is de transitie naar een vraaggestuurd model in plaats van het huidige aanbodgestuurd model. Voorgesteld is te gaan werken in centra, zoals bijvoorbeeld het Centrum voor Oncologie, waarin zorgpaden leidend zijn. De PAR is van mening dat het nieuwe model een mooie kans biedt om de zorg rondom de patiënt te organiseren maar heeft over dit onderwerp ook nog de nodige vragen en standpunten geformuleerd. Zijn patiëntvragen en -waarden leidend geweest bij de keuze van de centra,

ofwel, hoe vraaggestuurd is de keuze? Voor de PAR is het voorwaarde dat met het model de persoonsgerichtheid en betrokkenheid van patiënten tot in de diepste haarvaten van de organisatie zijn verankerd.

Belangrijke vragen van de PAR gaan over de wijze waarop patiënten betrokken worden bij planvorming, totstandkoming van zorgpaden, implementatie en evaluatie van het nieuwe model. Gepleit wordt dan ook voor de deelname van patiënten aan de bestuurstafel van instituten en centra. Ook heeft de PAR vragen over de wijze waarop de patiëntwaarden en zorgvragen worden opgehaald. Zorgen zijn er over patiënten met multimorbiditeit. Is een goede en zorgvuldige flow voor patiënten tussen centra en het medisch netwerk (ofwel een goede overdracht van zorg zowel in- als extern) geborgd? Vallen er straks wellicht patiënten tussen wal en schip? Expliciete aandacht wordt gevraagd voor concrete uitwerking en borging van het hoofdbehandelaarschap. Verder zijn er vragen over de invulling van het hoofdbehandelaarschap en de PAR vraagt hiervoor expliciete aandacht, met name voor de concrete uitwerking en borging.

Kwalitatief hoogwaardige zorg bieden is voor de PAR essentieel en de output en de beoogde effecten voor patiënten moeten dan ook gemonitord worden zodat de kwaliteit, continuïteit en veiligheid van zorg niet in het gedrag komt.

Omdat de PAR nog veel vragen heeft over het geschetste kader is nog geen advies over het gekozen model uitgebracht.

1.4.3 Hoofdbehandelaarschap

Voor de PAR is het van belang dat procedures rondom het hoofdbehandelaarschap goed worden opgesteld, geïmplementeerd en geborgd binnen het ziekenhuis en dat hierover ook afstemming wordt gezocht met de ketenpartners. De PAR blijft hiervoor aandacht vragen. Patiënten moeten altijd weten wie zijn of haar hoofdbehandelaar is en hierover moet zorgvuldig met patiënten worden gecommuniceerd. Dit is vooral van belang bij multidisciplinaire zorg in ketenverband. Tevens dient aandacht te zijn voor een goede borging van procedures. Een werkwijze ontwikkelen is de eerste stap maar het gedrag van zorgprofessionals moet daadwerkelijk worden aangepast. De PAR geeft input met betrekking tot de interne audit die over het hoofdbehandelaarschap wordt gehouden. Ook de suggestie om in de vragenlijst aan patiënten over hun ervaringen met het Radboudumc vragen op te nemen over het hoofdbehandelaarschap is meegenomen.

1.4.4 Position paper persoonsgerichte zorg

In een position paper reflecteert de PAR op persoonsgerichte zorg in zijn algemeenheid. De PAR vindt het van het grootste belang dat persoonsgerichte zorg daadwerkelijk geborgd wordt in beleid en processen in de organisatie én zichtbaar is in het gedrag van de medewerkers. De PAR pleit bij de Raad van Bestuur dan ook voor voortzetting van het PVI-project Persoonsgerichte zorg.

Onder persoonsgerichte zorg verstaat de PAR: de zorg voor de persoon en zijn omgeving waarbij de zorg niet enkel toegespitst is op de gezondheid of ziekte van de patiënt, maar op de persoon in al zijn facetten. Daarmee bedoelen we onder meer de mate van geletterdheid, sociale context, persoonlijke eigenschappen, culturele achtergrond, gezondheidsvaardigheden, beleving van de aandoening, diversiteit e.d.

Een persoonsgerichte professional heeft aandacht voor bovenstaande facetten en handelt met aandacht voor de volledige mens in zijn of haar sociale context. Daarbij heeft de zorgprofessional ook oog voor de zorgketen, maatwerk, samen beslissen en participatie van de patiënt.

In het position paper staan een aantal concrete adviezen geformuleerd die door de Raad van Bestuur positief zijn ontvangen. Met de directeur van de afdeling Human Resource Management worden gesprekken gevoerd om uitvoering te geven aan de geformuleerde aandachtspunten en adviezen zodat het Radboudumc de ambitie om het meest persoonsgerichte ziekenhuis te zijn waarmaakt.

1.4.5 Position paper persoonsgerichte zorg tijdens coschappen

In een position paper, dat is opgesteld in samenwerking met de afdelingsadviesraad van het onderwijsinstituut (Radboud Health Academy), reflecteert de PAR op het verwerven van vaardigheden voor goede persoonsgerichte zorg in de masterfase van de geneeskunde opleiding. Gezien wordt dat studenten vaker aandacht hebben voor de medische kant en minder voor de sociale context van patiënten.

Met name in het eerste jaar van de bachelorfase is er aandacht voor persoonsgerichte zorg met directe patiëntcontacten, bijvoorbeeld in de programma's Student meets patient en Bring your own patient. Studenten krijgen de mogelijkheid om met patiënten en hun omgeving in contact te komen en hun vaardigheden met betrekking tot patiëntencontact te ontwikkelen. Ondanks deze positieve ontwikkelingen bestaat het risico dat de vaardigheden, die studenten zich in de bachelorfase eigen hebben gemaakt, tijdens de coschappen verloren gaan, doordat tijdens de masterfase studenten opgeleid worden door zorgprofessionals die zelf niet opgeleid zijn in persoonsgerichte zorg. Persoonsgerichte zorg verlenen lijkt nog niet goed genoeg verweven in alle onderdelen van het onderwijs. Niet alleen bestaat daarmee het risico dat er minder persoonsgerichte zorgprofessionals worden opgeleid, maar ook dat de zorg die zij patiënten bieden minder is toegesneden op de persoon. Dit baart de PAR zorgen. Op advies van de PAR wordt persoonsgerichte zorg ook meegenomen als onderdeel van het leertraject voor verpleegkundigen in het programma Toekomstbestendig verplegen.

In het position paper staan een aantal concrete adviezen geformuleerd en ook deze zijn door de Raad van Bestuur positief ontvangen. Met de decaan en met de directeur van het onderwijsinstituut en de directeur van opleiding Geneeskunde worden gesprekken gevoerd om uitvoering te geven aan de geformuleerde aandachtspunten en adviezen.

1.4.6 PatiëntEffectParagraaf (PEP)

Ervaring leert dat de effecten voor patiënten niet vanzelfsprekend worden meegenomen bij het maken van beleid. Door beleidsvoorstellen te houden langs de meetlat 'en wat betekent dit voor patiënten?' wordt ingezoomd op aspecten die voor patiënten van belang zijn. De PAR stelt een handreiking op voor beleidsmakers die helpend is bij het inzichtelijk maken van de effecten voor patiënten. In de handreiking staan vragen opgenomen op gebied van persoonsgerichtheid, kwaliteit, inhoud, uitvoering,

patiëntparticipatie, patiëntencommunicatie en continuïteit van zorg (ook buiten de ziekenhuismuren). De Raad van Bestuur onderkent het belang van een PEP en is met de PAR van mening dat een PatiëntEffectParagraaf een vast onderdeel moet zijn van beleidsvoorstellen. In de organisatie wordt al enthousiast geregeerd op de PEP: collega's benaderen de PAR actief om aan de slag te gaan met de handreiking.

2. Patiëntparticipatie

De PAR stimuleert en ondersteunt het tot stand komen van passende patiëntparticipatie op niveau van de Raad van Bestuur, bij de afdelingsleiding en bij de individuele zorgprofessional. In relatie tot het nieuwe besturingsmodel vraagt de PAR aandacht voor structurele participatie van patiënten op alle niveaus van de organisatie. Patiëntparticipatie vereist maatwerk en de PAR denkt dan ook, samen met de afdelingsadviesraden, graag mee over de beste vorm.

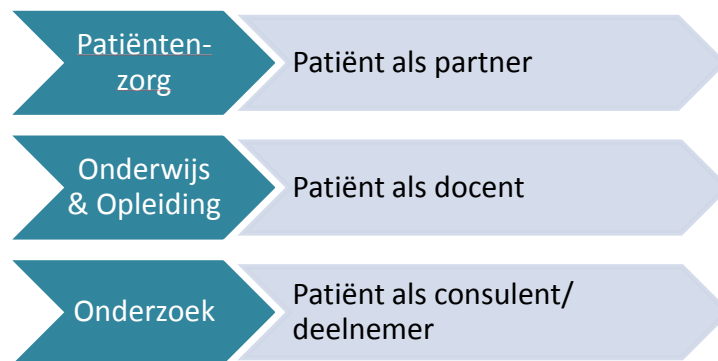
2.1 Afdelingsadviesraden

Het Radboudumc is het enige ziekenhuis in Nederland waar patiëntparticipatie op decentraal niveau ver is doorgevoerd in de vorm van afdelingsadviesraden. De raden, waarin patiënten vertegenwoordigd zijn, hebben geen wettelijke taken maar zorgen ervoor dat in het Radboudumc op een betekenisvolle en duurzame manier vorm wordt gegeven aan patiëntparticipatie binnen afdelingen en diensten. In 2020 zijn de afdelingsraden Apotheek en DGVP (Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat) opgericht. Inmiddels zijn er 20 afdelingsadviesraden actief ([tabel II](#)). Op de afdelingen Intensive Care en Oogheelkunde en door het expertisecentrum Late effecten na kanker wordt de oprichting van een afdelingsadviesraad momenteel voorbereid. De afdeling longziekten kiest voor een regionale aanpak en zal een longcarcinoom netwerk oprichten. Ten behoeve van Parkinsonpatiënten zijn er plannen een lokaal en een regionale adviesraad te realiseren.

Tabel II: overzicht afdelingsadviesraden

Afdeling	Naam afdelingsraad
Algemene Interne Geneeskunde	PAR AIG
Amalia Kinderziekenhuis	Kinderadviesraad
Amalia Kinderziekenhuis	Ouderraad
Apotheek	PAR Apotheek
Cardiologie/Cardio Thoracale Chirurgie	Afdelingsadviesraad Cardiologie/Cardio Thoracale Chirurgie
Dermatologie	Afdelingsadviesraad Dermatologie
Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat	PAR DGVP
Gynaecologie en Verloskunde	Women's Cancer
Longziekten	Afdelingsadviesraad Longziekten
Maag-, Darm- en Leverziekten	PAR Darmfalen
Neurochirurgie (gericht op patiënten met subarachnoïdale bloeding)	SPAR
Neurologie	Afdelingsadviesraad Neurologie
Neurologie (gericht op patiënten met een beroerte)	PARTNER
Nierziekten	Nierpatiëntenvereniging Radboudumc
Psychiatrie	PAR Psychiatrie
Radboud Center for Mitochondrial Medicine	AAR RCMM
Radboud Health Academy	PAR RHA
Reumatische Ziekten	PAR Reumatologie STAP (in samenwerking met de St. Maartenskliniek)
Revalidatie	PAR Reva
Tandheelkunde	PAR Tandheelkunde

De inbreng van de raden varieert; de raden gericht op patiëntenzorg helpen mee de afdelingsstrategie te ontwikkelen en de raden gericht op onderzoek praten mee over de onderzoeksagenda en/of het beoordelen van onderzoeksaanvragen. De afdelingsadviesraad van de Radboud Health Academy verzorgt zelfs colleges voor studenten, de leden praten mee over het onderwijsbeleid van het Radboudumc en werken mee aan de landelijke curriculumherziening.

In 2020 woont de PAR-voorzitter de (start)bijeenkomsten van de raden van de afdelingen Apotheek en Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat bij en verzorgt een presentatie voor de leden. Tijdens deze bijeenkomsten maakt zij kennis met de individuele leden en gaat zij onder andere in op het verschil in rol en taken tussen de PAR en afdelingsadviesraden, kansen voor de afdelingsadviesraden en wat de PAR en de raden voor elkaar kunnen betekenen.

Met de raden vindt twee keer per jaar overleg plaats. De voorzitters van afdelingsadviesraden komen in het voorjaar bijeen maar in verband met Covid is deze bijeenkomst verplaatst naar een digitale vergadering in het najaar. Deze bijeenkomst staat in het teken van het delen van ervaringen rondom patiëntenzorg in Covidtijd, het nieuwe organisatie- en besturingsmodel van het Radboudumc en het uitwisselen van tips en inwinnen van adviezen bij elkaar. Ter versterking van het contact met de achterban wordt besloten tot de samenstelling van een werkgroep die zich in dit onderwerp verdiept. De tweede jaarlijkse bijeenkomst met alle leden van patiëntenadviesraden gaat dit jaar in verband met Covid helaas niet door.

Andere vormen van patiëntparticipatie binnen het Radboudumc zijn bijvoorbeeld het instellen van een patiëntenpanel (het schisispanel op de afdeling Mond-, Kaak- en Aangezichtschirurgie en het patiëntenpanel op de afdeling Urologie), samenwerking met andere organisaties (afdeling Geriatrie met Netwerk 100 en afdeling Gynaecologie met de Moederraad) of samenwerking met patiëntenverenigingen (afdeling Hematologie).

2.2 Patiëntvertegenwoordiging patiëntenzorg

Leden van de PAR zijn als patiëntvertegenwoordiger betrokken bij het uitwerken van verschillende thema's op gebied van de patiëntenzorg in het Radboudumc. Monique Gotschalk is vertegenwoordigd in de stuurgroep Preventie en de werkgroep Behandelwensen en Helma Verbakel is wekelijks aanwezig bij de door de Raad van Bestuur georganiseerde Covid bijpraatsessies. Helma is ook betrokken bij het opstellen van beleid over het afschalen van de reguliere zorg in verband met de Covidpandemie.

Jacques Stoks neemt deel aan de klankbordgroep Transmurale zorg en Karen Hekking heeft zitting in de stuurgroep Klinische zorg.

Ter stimulering van patiëntparticipatie brengen de voorzitter en ambtelijk secretaris een bezoek aan verschillende afdelingshoofden en bedrijfsleiders van het Radboudumc. In 2020 worden in verband met Covid maar een beperkt aantal afdelingen bezocht, te weten: het centrum voor Oncologie, Hematologie, OK-bedrijf, Longziekten en Genetica. De meeste afdelingen kennen een vorm van patiëntparticipatie, bijvoorbeeld het organiseren van spiegelgesprekken, raadplegen van een patiëntenpanel, organiseren van focusgroepen, samen beslissen in de spreekkamer en/of er is een afdelingsadviesraad actief.

Diverse afdelingshoofden tonen interesse in het opstarten van een afdelingsadviesraad zodat ook bij hen op de afdeling op een duurzame wijze vormgegeven kan worden aan patiëntparticipatie. De PAR fungeert als vraagbaak voor geïnteresseerden en heeft een handleiding samengesteld met praktische tips op gebied van patiëntparticipatie.

Op gebied van kwaliteit en veiligheid vinden overleggen plaats met de voorzitter van het Instituut Waarborging kwaliteit en veiligheid, met het hoofd van de unit Interne audit en met de directieleden van de afdeling Kwaliteit en Veiligheid. De voorzitter en PAR-lid Henk van Kooij hebben ook input geleverd voor een nieuw op te zetten kwaliteitssysteem voor het Radboudumc.

Met de afdeling Communicatie overlegt de PAR periodiek over de communicatie naar patiënten en bezoekers in relatie tot de patiëntenzorg en met de klachtenbemiddelaar vindt twee keer per jaar overleg plaats over klachten en verbetermaatregelen.

2.3 Patiëntvertegenwoordiging onderzoek

Patiëntparticipatie bij de onderzoeksinstituten verloopt momenteel veelal via patiëntenorganisaties.

PAR-lid Anne-Marie Vreman is sinds 2020 lid van de Interne Adviesraad van het RIMLS en RIHS onderzoeksinstituut waarin zij vanuit patiëntperspectief meedenkt over het onderzoeksbeleid. De PAR blijft aandacht vragen voor het instellen van patiëntenadviesraden bij de onderzoeksinstituten en het laten meebepalen van de onderzoeksagenda door patiënten. Voorzitter Rianne Ekkelboom is als jurylid verbonden aan het Academische Alliantie Fonds. Dit fonds stimuleert de samenwerking van medewerkers van het MUMC+ en het Radboudumc op gebied van onderzoek en innovatie.

In 2020 is ook een aanzet gegeven voor een nieuwe organisatie van het onderzoek. De PAR is daar niet bij betrokken. In 2021 zal de PAR aandacht vragen voor patiëntparticipatie bij het onderzoek(instituut).

2.4 Patiëntvertegenwoordiging onderwijs

Binnen het onderwijsinstituut (Radboud Health Academy) is een afdelingsadviesraad actief. De raad heeft onder andere meegeschreven aan het position paper over persoonsgerichte zorg tijdens coschappen. Met professor Lia Fluit, themaleider werkplekieren, overlegt de PAR periodiek over de lopende onderzoeken op gebied van persoonsgerichte zorg in de onderwijsprogramma's en werkplekieren.

2.5 Individuele patiëntvertegenwoordigers

Binnen een aantal stuur- en werkgroepen zijn individuele patiëntvertegenwoordigers, al dan niet op voordracht van de PAR, actief bij de volgende projecten:

- Biobankbeleidsraad (*Cees Smit en Eliana Droog*)
- Stuurgroep Mijn Radboud (*Elisabeth van Schaik*)
- Stuurgroep (nieuw)Bouw (*Diny van Mechelen*)
- Stuurgroep project Generalist versus specialist (*Wim Allebes*)
- Klankbordgroep Servicebedrijf ontzorgt de zorg (*Carlos Koops*)
- Onderzoek naar medicatieverspilling (*Otto Meulenbeek en Joke Jong*)
- Programma Terugdringen onnodige zorg (*Paul Elsen*)
- Programma Ziekenhuis verplaatste zorg (*Ed Baten*)

Met al deze patiëntvertegenwoordigers onderhoudt de PAR contact.

2.6. Pool patiëntvertegenwoordigers

Op de website en in MijnRadboud staat een oproep voor patiënten om mee te denken vanuit patiëntperspectief over diverse onderwerpen. Geïnteresseerde patiënten die zich naar aanleiding van deze oproep melden bij de PAR kunnen worden ingezet als deelnemers bij verschillende projectgroepen. Ook verwijst de PAR, vaak met succes, geïnteresseerde patiënten door naar afdelingsadviesraden.

3. Vertegenwoordiging

De PAR is zowel intern als buiten het Radboudumc actief bij vergaderingen, bijeenkomsten en projecten.

3.1 Overlegvormen

Jaarlijks spreekt de PAR met het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit (SKU) die de taak van Raad van Toezicht vervult voor het Radboudumc. In 2020 spreken de medezeggenschapsorganen met een afvaardiging van het SKU-bestuur over het functioneren van de Benoemings Advies Commissie (BAC) bij vacatures voor leden van de Raad van Bestuur. De voorzitters van de medezeggenschapsorganen zijn vertegenwoordigd in de BAC. De voorzitter van de PAR maakt kennis met de nieuwe voorzitter van het SKU-bestuur, de heer Wim van der Meeren.

De voorzitter van de PAR heeft regelmatig laagdrempelig contact met de voorzitter van de Raad van Bestuur over actuele thema's.

De PAR-leden Helma Verbakel en Karen Hekking zijn aanwezig bij het jaargesprek met de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Met de andere medezeggenschapsorganen van het Radboudumc (VAR, Stafconvent, Ondernemingsraad, UMC-raad) vindt op voorzittersniveau en door de ambtelijk secretarissen maandelijks overleg plaats om standpunten uit te wisselen.

3.2 Bijeenkomsten intern

De PAR-leden bezoeken geregeld interne bijeenkomsten waarvoor zij zijn uitgenodigd.

De PAR is vertegenwoordigd bij de volgende bijeenkomsten:

- Nieuwjaarsbijeenkomst Radboudumc
- Maandelijks grand rounds
- Diverse werksessies georganiseerd door het regieteam Organisatie en Besturing
- Diverse strategiebijeenkomsten georganiseerd door de Raad van Bestuur
- Diverse dialoogsessies van de medezeggenschapsraden met de Raad van Bestuur over het toekomstig model van organisatie en besturing
- Diverse webinars en bijpraatsessies georganiseerd door de Raad van Bestuur over Covid
- Jaarlijkse conferentie Onderwijs en Onderzoek in het Radboudumc
- Jaargesprek met een afvaardiging van SKU-bestuur, Raad van Bestuur en PAR
- Jaarlijkse informele ontmoeting tussen SKU-bestuur, Raad van Bestuur en medezeggenschapsorganen
- Webinar 50 jaar Dienst Geestelijke Gezondheidszorg en Pastoraat
- Startbijeenkomst van het project Power2Decide

3.3 Projecten en commissies

De PAR is vertegenwoordigd in een aantal commissies. Zo neemt Monique Gotschalk deel aan de benoemingsadviescommissie voor (junior) Principal Clinicians. Monique is ook als patiëntvertegenwoordiger actief binnen het NFU-kennisnetwerk Patiënt als partner en zij neemt deel aan de Health Innovation School Zuid Oost-Nederland.

Anne-Marie Vreman neemt deel aan de NFU-projectgroep Toestemming aan de poort.

Wim Roelofs zit in 2020, als lid van het Regieteam, aan de beleidstafel voor het nieuwe organisatie- en besturingsmodel.

3.4 Presentaties

De voorzitter presenteert tijdens een strategiedag het PAR-standpunt in relatie tot het organisatie- en besturingsmodel en samen met PAR-lid Wim Roelofs figureert zij in een filmpje over ditzelfde onderwerp. In een speciale video, waarin patiënten worden opgeroepen het ziekenhuis te blijven bezoeken in Covidtijd, is ook een rol weggelegd voor de voorzitter.

Bij een eerste vergadering van nieuw opgerichte afdelingsadviesraden verzorgt de voorzitter een presentatie over rol en taken van de PAR versus de adviesraden.

3.5 Bijeenkomsten extern

Externe bijeenkomsten worden veelal bezocht door de voorzitter samen met één of meerdere PAR-leden en ambtelijk secretaris.

De PAR is vertegenwoordigd bij de volgende bijeenkomsten:

- Skipr congres Persoonsgerichte zorg
- Bestuursdiner met Secretaris Generaal van het Ministerie van VWS, Erik Gerritsen
- Digitale conferentie van het NFU Consortium Kwaliteit van zorg: Waardegedreven zorg: een terugblik, een plaatsbepaling en een blik vooruit
- Eindpresentaties Health Innovation School Zuid Oost-Nederland
- Webinar Dirkzwager over actualiteiten rondom medische aansprakelijkheid
- Skipr webinar: Kansen voor de zorg in coronatijd
- Groepsgesprek tussen voorzitters van cliëntenraden in het kader van onderzoek naar de effectiviteit van de Governancecode Zorg
- NFU-webinar: Patiëntenparticipatie echt waardevol
- Waardigheid en Trots: Landelijk congres cliëntenraden over dialoog en daadkracht

De voorzitter neemt, samen met een PAR-lid, deel aan bijeenkomsten van het platform CRAZ (Cliëntenraden Academische Ziekenhuizen). De leden komen dit jaar maar één keer, virtueel, bij elkaar in verband met Covid. Ervaringen rondom de patiëntenzorg in Covidtijd en de nieuwe Wmcz2018 staan dit keer centraal.

Het regionaal voorzittersoverleg van cliëntenraden van samenwerkende ziekenhuizen, normaliter twee keer jaar, vindt dit jaar geen doorgang in verband met Covid. Per email wordt wel contact onderhouden door de voorzitters.

3.6 Samenstelling PAR

Per 18 december 2020 loopt de tweede benoemingstermijn van Henk van Kooij af. Henk zet zich al acht jaar in voor patiënten van het Radboudumc en voor de PAR in het bijzonder. Henk richt zich met name op onderwerpen als de nieuwe bestuurlijke organisatie en het hoofdbehandelaarschap. Hij toont zich een constructief criticaster die het niet schuwt om de organisatie een spiegel voor te houden vanuit patiëntperspectief.

Daarnaast is Henk met zijn financiële expertise een waardevolle gesprekspartner voor de collega's van de afdeling Financiën gedurende het begrotings- en jaarrekeningtraject. De werving voor nieuwe leden heeft een waardige opvolger voor Henk opgeleverd.

Foto: Henk van Kooij

De PAR is als volgt samengesteld:

Voorzitter	Mw. Rianne Ekkelboom
Lid, vicevoorzitter	Mw. Yvonne Oude Luttikhuis
Lid	Mw. Monique Gotschalk
Lid tot 18-12-2020	Dhr. Henk van Kooij
Lid	Dhr. Jacques Stoks
Lid	Mw. Helma Verbakel
Lid	Mw. Anne-Marie Vreman
Lid	Mw. Karen Hekking
Lid	Dhr. Wim Roelofs
Ambtelijk secretaris	Mw. Elke Pastoors
Secretaresse	Mw. Claudia van Trigt

4. Informatie en contact

Medewerkers van het Radboudumc vinden meer informatie over de PAR op intranet:

<http://portal.umcn.nl/organisatie/PAR/Pages/home.aspx>

Patiënten en andere externe geïnteresseerden kunnen voor meer informatie contact opnemen met de PAR via de postbus: patientenadviesraad@radboudumc.nl of de [webpagina](#) van de PAR raadplegen.

Bijlage I: besproken onderwerpen tijdens PAR vergaderingen 2020

- *Samenhang in-/externe overdracht* (Angeliën Sieben, verpleegkundig directeur Kwaliteit en Veiligheid). Presentatie over transmurale zorg, overdracht van zorg en ziekenhuis verplaatste zorg.
- *WMCZ 2018* (Elke Pastoors, ambtelijk secretaris van de PAR). Presentatie over en toelichting op de aangepaste wet over de medezeggenschap van cliëntenraden in de zorg. In constructieve samenwerking tussen PAR en Raad van Bestuur is een [medezeggenschapsregeling](#) voor het Radboudumc en een [samenwerkings- en informatieprotocol RvB-PAR](#) opgesteld dat tijdens een Overlegvergadering met de voorzitter van de Raad van Bestuur wordt besproken.
- *IC-café* (Bertine Lahuis, voorzitter Raad van Bestuur). Toelichting op en positieve bevindingen van Bertine Lahuis ten aanzien van het IC-café, een bijeenkomst voor voormalige IC-patiënten.
- *Terugkijken en vooruitkijken na vijf jaren PAR*. PAR-leden en bestuursvoorzitter Bertine Lahuis reflecteren op vijf jaren geformaliseerde medezeggenschap van patiënten in het Radboudumc waarbij de PAR de (nog onvoldoende) persoonsgerichtheid van de organisatie en het (ontbreken van) het patiëntenperspectief bij beleidsvoorstellen aan de orde stelt.
- *Voorgenomen besluit tot ontvlechting RU – Radboudumc* (Robert Koning, secretaris Raad van Bestuur). Een toelichting op de financiële aspecten en de ontwikkelingen in relatie tot de voorgenomen ontvlechting van Radboud Universiteit en Radboudumc.
- *Lopende onderzoeken naar werkplekleren* (Lia Fluit, hoogleraar Innovatief en persoonsgericht leren en werken in de gezondheidszorg). Lia heeft een eigen onderzoeksgroep Research on Learning & Education. Zij verzorgt een presentatie over de lopende onderzoeken binnen haar team en haar plannen voor de aankomende tijd.
- *Nieuwe organisatie- en besturingsmodel* (Bertine Lahuis, voorzitter Raad van Bestuur). De PAR wordt tijdens diverse vergaderingen bijgepraat en krijgt de gelegenheid om vragen te stellen over het nieuwe model.
- *Verankering en borging van persoonsgerichte zorg in het Radboudumc met specifiek ook aandacht voor patiëntreizen* (Wilke Schut, manager PVI en Marja Jillessen, adviseur PVI). Tijdens een presentatie wordt ingegaan op patiëntreizen en zorgpaden en de PAR-vraag 'wat is er nodig om persoonsgerichte zorg te verankeren en te borgen in het Radboudumc en welke rol kan PVI hierin spelen?'
- *COVID-19*. Tijdens de Overlegvergaderingen wordt de PAR door de voorzitter van de RvB bijgepraat over de actuele stand van zaken in het Radboudumc.
- *PAR-position papers*. Tijdens een Overlegvergadering worden de twee PAR-position papers 'persoonsgerichte zorg' en 'persoonsgerichte zorg tijdens coschappen' met de voorzitter van de RvB besproken.
- *Begroting en jaarplan 2021*. Presentatie door Mark Janssen (lid Raad van Bestuur) over begroting en jaarplan 2021.

- *Project 'Registreren, aanmelden, wachten'* (Erick Lambeck, tactisch manager en Anja Nieuwenhoven, voorzitter PAR Nierziekten). Erick als projectleider en Anja als patiëntvertegenwoordiger betrokken bij het project, geven een update over de wijze waarop het registreren, aanmelden en wachten voor patiënten straks in de nieuwbouw zo goed, helder en gastvrij mogelijk wordt georganiseerd op de polipleinen, het behandelcentrum en het voorbereidingsplein.
- *Medezeggenschap binnen het Radboudumc* (Noortje Hoevens, student Bestuurskunde). Noortje presenteert de resultaten van haar masterscriptie over de medezeggenschap binnen het Radboudumc.

Bijlage II: samenvatting PAR-adviezen

Ongevraagd advies: deelname PAR-lid aan Regieteam voor nieuw organisatie- en besturingsmodel

De PAR drong er met succes bij de Raad van Bestuur op aan om een lid van de PAR deel te laten nemen aan de Regiegroep zodat naast het perspectief van zorgaanbieders ook het perspectief van de zorgvrager aan de beleidstafel werd meegenomen. Begin 2020 is PAR-lid Wim Roelofs toegetreden tot het Regieteam want bij de ontwikkeling van een vraaggestuurde organisatie mag de stem van de vrager (patiënt) natuurlijk niet ontbreken!

Gevraagd advies: beoogde ontvlechting Radboud Universiteit en Radboudumc

De PAR adviseert positief over een nadere verkenning van ontvlechting met als doel om beide organisaties slagvaardiger te maken in de huidige dynamische en complexe (zorg)omgeving. De PAR concludeert wel dat de financiële consequenties nog onvoldoende zijn uitgewerkt. Onder voorbehoud van positieve uitkomsten met betrekking tot fiscale gevolgen, het standpunt van het ministerie van OCW en goedkeuring van de banken adviseert de PAR positief over de voorgenomen ontvlechting.

Gevraagd advies: jaarrekening 2019

De PAR heeft positief geadviseerd over de jaarrekening 2019. De PAR adviseert wel om kritisch te blijven kijken naar nut en noodzaak van overheadfuncties zodat voldoende middelen beschikbaar blijven voor personeel aan bed.

Gevraagd advies: veilig werken onder crisismoments

De PAR geeft op verzoek input op het concept beleidsvoorstel over het werken met minder veilige persoonlijke beschermingsmiddelen en stemt in met het opgestelde voorstel.

Gevraagd advies: triage bij COVID-19 pandemie

De PAR is gevraagd om te adviseren over het concept beleidsvoorstel inzake de triage bij COVID-19 pandemie ('code zwart'). De PAR benoemt het belang van het betrekken van de 1^e lijns zorg en de communicatie en opvang richting patiënten/naasten en de zorgverleners in de 1^e lijn. Een belangrijke rol bij de triage is weggelegd voor de hoofdbehandelaar van de patiënt. In de praktijk blijkt het niet altijd glashelder te zijn wie de hoofdbehandelaar is. De PAR vraagt hiervoor extra aandacht.

Gevraagd advies: lid Raad van Bestuur met de portefeuille Organisatie van zorg en HRM

De PAR brengt na een oriënterend gesprek met mw. Carolijn Ploem een positief advies uit over de voorgenomen benoeming van mw. Ploem als lid van de Raad van Bestuur met de portefeuille Organisatie van zorg en HRM.

Gevraagd advies: profielschets Raad van Toezicht Stichting Radboudumc

De PAR adviseert positief over een algemene profielschets voor de Raad van Toezicht van de Stichting Radboudumc. Adviezen over het afleggen van werkbezoeken door leden van de Raad van Toezicht zodat gevoel wordt gehouden met de organisatie en over het selecteren van leden van de Raad van Bestuur in afstemming met de medezeggenschapsorganen worden overgenomen door de Raad van Toezicht.

Gevraagd advies: overkoepelende gedragscode Radboudumc

De Raad van Bestuur stelt een overkoepelende gedragscode op waarbinnen een aantal bestaande regelingen worden gekaderd. De PAR heeft een positief advies uitgebracht maar heeft daarbij expliciet aangegeven ook gedragsaspecten ten aanzien van de patiënt op te nemen. Het gaat dan met name om het samen beslissen met de patiënt, het meenemen van de sociale context van de patiënt en de participatie van patiënten. Ook adviseert de PAR om de gedragscode op te nemen in het selectie- en introductieproces voor nieuwe medewerkers en breed aandacht te schenken aan het communiceren van de gedragscode.

Gevraagd advies: beleidsplan Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz) Radboudumc

Dit advies is opgesteld in samenwerking met de afdelingsadviesraad Psychiatrie. De PAR is van mening dat het beleidsplan Wvggz Radboudumc een goede leidraad biedt bij het verlenen van geestelijke gezondheidszorg en adviseert positief met inachtneming van een aantal aandachtspunten. De PAR vindt het wenselijk dat patiënten en/of naasten (indien mogelijk) deelnemen aan de multidisciplinaire patiëntbesprekingen en dat de rol en inzet van ervaringsdeskundigen in het klinische behandelteam nader wordt uitgewerkt. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor de veiligheid van patiënten bij verplichte opname. Een verplichte opname is voor patiënten beangstigend en overweldigend en een zo veilig mogelijk gevoel helpt mee om de opname zo soepel als mogelijk te laten verlopen.

Gevraagd advies: afschaling zorg in verband met Covid

De PAR is gevraagd input te geven op het concept beleidsvoorstel over de afschaling van reguliere zorg in verband met Covid. De PAR adviseert om de sociale context van de patiënt bij de besluitvorming rondom afschaling mee te nemen en om patiënten die daarmee te maken krijgen, actief te benaderen voor extra ondersteuning met bijvoorbeeld pijnmedicatie of hulpmiddelen. Ook vraagt de PAR aandacht voor de communicatie richting patiënten om het mijden van zorg, uit angst voor coronabesmetting, proberen te voorkomen. Adequate en zorgvuldig getroffen veiligheidsmaatregelen maken dat een bezoek aan het ziekenhuis veilig is.

Ongevraagd advies: persoonsgerichte zorg

De PAR richt zich nadrukkelijk op de persoonsgerichte zorg in het Radboudumc. In een position paper reflecteert de PAR op persoonsgerichte zorg in algemene zin. De PAR vindt het van het grootste belang dat persoonsgerichte zorg daadwerkelijk geborgd wordt in beleid en processen in de organisatie én zichtbaar is in gedrag van medewerkers. Het position paper is [hier](#) na te lezen.

Ongevraagd advies: persoonsgerichte zorg tijdens coschappen

Het verlenen van persoonsgerichte zorg lijkt nog niet goed genoeg verweven in alle onderdelen van het onderwijs aan geneeskundestudenten. In de bachelorfase krijgt dit thema de nodige aandacht maar de PAR maakt zich zorgen of dit tot voldoende uitdrukking komt in de masterfase. Wordt het geleerde in de eerste fase op het gebied van persoonsgerichte zorg wel voldoende geborgd tijdens de coschappen? Dit lijkt geenszins het geval, waarmee het risico bestaat dat er uiteindelijk minder persoonsgerichte professionals worden afgeleverd dan bedoeld, maar ook dat de zorg, die de patiënten van coassistenten krijgen, minder is toegesneden op de persoon. Dit baart de PAR zorgen en in een position paper reflecteert de PAR hierop. Het position paper is [hier](#) na te lezen.

Gevraagd advies: organisatie- en besturingsmodel

De PAR is van mening dat het nieuwe model een mooie kans biedt om de zorg rondom de patiënt te organiseren en daarmee te verbeteren, maar heeft over dit onderwerp ook nog de nodige vragen en standpunten geformuleerd. Met name is voor de PAR van belang dat de kwaliteit en continuïteit van zorg voor patiënten niet in het geding komt tijdens het complexe proces van de herinrichting van de zorg- en ondersteunende processen. Hierover dient ook met patiënten gecommuniceerd te worden. Vraaggerichtheid is de basis waarop het model is gebouwd en de PAR vindt het dan ook een gemiste kans dat niet in alle gevallen patiënten zijn betrokken bij de keuze voor de centra. De PAR vraagt dan ook naar een concrete uitwerking van het ophalen van patiëntwaarden en -vragen, op alle niveaus in de organisatie (op afdelingen, binnen centra en binnen instituten). Voor de PAR is het voorwaarde dat met het model de persoonsgerichtheid en de participatie van patiënten op alle niveaus tot in de diepste haarvaten van de organisatie zijn verankerd. De [PAR-zienswijze](#) is na te lezen op de intranetsite van het Radboudumc.

Gevraagd advies: quickscan naar algemeen functioneren medisch specialisten

Om inzicht te krijgen in het algemeen functioneren van medisch specialisten in het Radboudumc wordt voorgesteld om een quickscan te houden onder afdelingshoofden.

De PAR vraagt zich af of een quickscan de juiste manier is om het functioneren van medisch specialisten in kaart te brengen. Bij de opzet van deze quickscan wordt ervan uitgegaan dat het afdelingshoofd altijd goed in beeld heeft hoe de afzonderlijke medisch specialisten functioneren. Naar de mening van de PAR behoort het afdelingshoofd dat ook te weten, maar de vraag is of dat ook altijd het geval is? De PAR vraagt zich af of openheid bij een quickscan wel wordt betracht.

Een quickscan biedt daarentegen wel de mogelijkheid om alvast snel een verbetertraject te starten met specialisten die onvoldoende scores maar voor de PAR blijft het de vraag of met deze quickscan alle pijnpunten naar boven komen en of de scan een reëel beeld oplevert. De PAR adviseert om naast de afdelingshoofden ook de medisch sectiehoofden, chefs de clinique, en zorgmanagers te betrekken bij de quickscan. Daarnaast adviseert de PAR om, naast het genoemde in het plan van aanpak, de uitkomsten van de spiegelgesprekken, focusgroepen, etc. hierin mee te nemen. Ook de afdelingsadviesraden kunnen gevraagd worden een algemene indruk te geven over het functioneren van de medisch specialisten op de afdeling.

Gevraagd advies: begroting en jaarplan 2021

De PAR adviseert positief over de begroting en jaarplan 2021. De PAR pleit ervoor om voldoende middelen vrij te maken voor gerichte projecten op het gebied van persoonsgerichte zorg om het Radboudumc hierin ook daadwerkelijk onderscheidend te laten zijn. Persoonsgerichte zorg betekent niet alleen anders denken maar ook anders doen. Hiervoor is bijvoorbeeld coaching, training (on the job) en begeleiding nodig in persoonsgerichtheid op alle drie de kerntaken van het ziekenhuis. Ook dient er aandacht te zijn voor borging van de initiatieven die op dit vlak al zijn gestart. De PAR pleit voor ondersteuning in 2021 van het PVI-projectteam 'persoonsgerichte zorg'. Dit team draagt bij aan een inspirerende en enthousiasmerende invulling van persoonsgerichte zorg binnen het Radboudumc. Het is nu zaak om aan duurzame borging te gaan werken. De opgebouwde expertise binnen het projectteam verloren laten gaan is naar de mening van de PAR onwenselijk.

Medewerkers van het Radboudumc kunnen de volledige adviezen nalezen op intranet:

<https://www.radboudumc.nl/intranet/organisatie/patientenadviesraad-radboudumc-par/adviezen>

Patiënten en andere externe geïnteresseerden kunnen voor meer informatie over de adviezen contact opnemen met de PAR via de postbus: patientenadviesraad@radboudumc.nl

Bijlage III: overige PAR-input en adviezen

Onderwerpen waarover PAR-advies is gevraagd tijdens persoonlijke gesprekken met een afvaardiging van de PAR:

- *Spoedzorg in het Radboudumc.*
- *Het opzetten van peer support in het Radboudumc.* Voor medewerkers is een goede ondersteuning na een zorgcalamiteit van belang zodat zij in balans blijven en uitval wordt voorkomen.
- *De inrichting van de gebouwen R en S* waar op advies van de PAR de afdelingsadviesraden bij worden betrokken.
- *Het project Regiobeeld* waarvan het Radboudumc kartrekker is in de regio. Het project geeft inzicht in de stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen op gebied van gezondheid, zorg en welzijn in de regio.
- *Harmonisatie van verpleegkundige processen binnen het Radboudumc.* De PAR vraagt aandacht voor het benoemen van expliciete patiëntdoelen ten aanzien van proces en inhoud en voor het benoemen van eventuele negatieve aspecten voor patiënten.
- *Inrichting van de hal van het nieuwe S-gebouw.* Er zijn op advies van de PAR patiënten betrokken bij de inrichting van de hal, vanaf de allereerste schets tot aan de definitieve tekening.
- *Programma Toekomst bestendig verplegen.* Het programma richt zich op de ontwikkeling van verpleegkundigen en momenteel wordt het ingezette leer- en verandertraject geëvalueerd en onderzocht. De PAR adviseert om ook patiënten te betrekken bij het onderzoek zodat onder andere onderzocht kan worden of de verpleegkundige oog heeft voor de context van de patiënt, persoonsgerichte zorg wordt toegepast en of het patiëntperspectief bij de zorg wordt meegenomen.
- *Het vrijgeven van uitslagen in MijnRadboud.* De PAR ondersteunt transparantie omtrent uitslagen en is van mening dat hiervoor aanpassingen van werkwijzen noodzakelijk zijn.
- *Project Power2Decide.* Binnen het project wordt gewerkt met metrolijnen om op een duidelijke manier een zorgpad inzichtelijk te maken. Vanuit patiëntperspectief wordt meegegeven dat het belangrijk is om ook het uitvragen van patiëntervaringen in de metrolijn op te nemen.
- *Capaciteitsmanagement in het Radboudumc* waarbij getracht wordt de zorgvraag en het zorgaanbod zoveel als mogelijk efficiënt op elkaar af te stemmen.
- *Audio recordings in de spreekkamers.* In 2018 is het opnemen van gesprekken in de spreekkamer ingevoerd in het Radboudumc, echter uit onderzoek van een masterstudent Zorg en Welzijn blijkt dat hier nog niet veel gebruik van wordt gemaakt. De PAR adviseert om hier via een publiciteitscampagne voor medewerkers en patiënten aandacht voor te vragen.
- *Proces na een calamiteitenmelding in het Radboudumc.* Naar aanleiding van een uitgevoerd onderzoek zijn processtappen uitgewerkt die organisaties kunnen gebruiken bij calamiteitenanalyses.
- *De patiënttevredenheidsmeting* die volgens een NFU-format in het Radboudumc wordt uitgevoerd. Ten behoeve van de Radboud specifieke vragen geeft de PAR het belang aan van het

opnemen van vragen over samen beslissen, het hoofdbehandelaarschap, de context van de patiënt, de overdracht van zorg en de wensen/behoefte van patiënten.

- *Familie- en patiëntparticipatie in de wijkverpleegkundige zorg.*
- *Gebruikersvisie voor het Radboud Experience Center.* De PAR stelt voor om patiënten in te zetten als docenten in het onderwijs en om in het skills lab voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren voor patiënten/naasten. Het lab kan gebruikt worden voor het leren van vaardigheden of voor het testen of ervaren van innovaties door patiënten. Het center zou een laagdrempelige ontmoetingsplek moeten zijn waar bijvoorbeeld ook publiekscolleges gegeven kunnen worden.
- *Knelpunten en behoeften bij multidisciplinaire samenwerking op afdelingen.* De PAR vraagt ook bij dit onderzoek aandacht voor het hoofdbehandelaarschap, een adequate overdracht van zorg, persoonsgerichte zorg en culturaspecten met betrekking tot interprofessioneel samenwerken. Ook communicatie met de patiënt over de genoemde aspecten verdient aandacht. Duidelijke afspraken hierover tussen betrokken professionals zijn essentieel om te voorkomen dat een patiënt geen informatie krijgt of juist teveel en tegenstrijdige informatie.
- *Pilot om controlevragen voor een OK aan een patiënt niet telefonisch uit te vragen maar schriftelijk via MijnRadboud.* De PAR concludeert dat in het voorstel de administratieve last voor de arts afneemt maar dat deze voor de patiënt toeneemt! Uitvragen via MijnRadboud is volgens de PAR foutgevoelig terwijl bij een telefonische uitvraag doorgevraagd kan worden, indien gewenst.
- Met het hoofd van de *vrijwilligersorganisatie* wordt gesproken over de inzet van de vele vrijwilligers in het Radboudumc.
- *Duurzaamheid in het Radboudumc.* De PAR concludeert dat er in het Radboudumc veel aandacht is voor duurzaamheid maar dat hierover meer gecommuniceerd kan worden zodat dit ook zichtbaarder wordt. De PAR adviseert om een patiënt zitting te laten nemen in de duurzaamheidsprogrammaraad.
- *Zorg Dichtbij Wijzer.* De PAR heeft input geleverd voor de ontwikkeling van een keuzehulp met betrekking tot digitale zorg. Wanneer kan zorg dichtbij, thuis, digitaal of juist het beste in het ziekenhuis worden verleend? Met name aspecten rondom communicatie, informatie en privacy zijn onder de aandacht gebracht.
- *Uitvoeren van de nieuwe Wet Medical Devices Regulation in het Radboudumc.* De PAR adviseert om patiënten te laten weten wat deze nieuwe wet voor hen betekent.
- *Patiëntparticipatie bij de technische inrichting van zorgpaden.* De PAR vraagt aandacht voor het opnemen van patiëntervaringen in zorgpaden.